

Dokument nr. 8:110

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Jørn L. Stang og Vidar Kleppe om å innføre obligatorisk hiv-/aidstest av alle som søker oppholdstillatelse i Norge

Til Stortinget

Begrunnelse

Hivinfeksjonen er en smittsom sykdom som tar et økende antall menneskeliv i Norge. Den største økningen finner vi i gruppene menn som har sex med menn, og blant personer som søker oppholdstillatelse fra afrikanske land. En rekke spesialister innen forebyggende infeksjonsmedisin mener at det er grunn til å være bekymret for utviklingen. Når vi tar i betraktning de senere års intense innsats for å forebygge hivepidemien er dagens situasjon foruroligende. Til tross for at vi har vært flinke med informasjon og holdningsskapende arbeid, så er antallet hivpositive i sterk økning. Undertegnede vil derfor hevde at det er grunn til å foreta en analyse av det arbeidet som er utført og finne frem til alternative virkemidler mot hivinfeksjonen i landet vårt.

I første halvår av 2000 er det diagnostisert 85 tilfeller av hivinfeksjon. Dette er 15 flere diagnostiserte enn første halvår 1999. Også hivtallene for hele 1999 viste en klar økning i antall meldte tilfeller sammenliknet med tidligere år. Siste statistikk fra Folkehelse viser at 1 628 menn og 567 kvinner har hivinfeksjon. Pr. 31. juni 2000 ble det meldt totalt 672 tilfeller av aids (558 menn og 114 kvinner). Av disse er 519 døde.

Verden har 50 pst. flere hivsmittede og aidssyke enn de mest pessimistiske eksperter spådde for 10 år siden. Det skriver FN i en aidsrapport fra 28. november 2000. Aids har til nå tatt fire ganger flere menneskeliv enn ekspertene spådde. På verdensbasis lever 36 millioner mennesker med hivsmitte eller aids. To tredjedeler av dem lever i Afrika. Aidsepidemien er i ferd med å utradere store deler av den voksne befolkningen i flere afrikanske land. Statistikkene er skremmende og konsekvensene åpenbare, likevel har et fåtall afrikanske land gitt kampen mot hiv og aids topp prioritet. Politisk vilje og tilstrekkelige initiativ til bekjempelse av epidemien er en forutsetning for å få en tilstrekkelig kontroll over spredningen av epidemien. Ikke minst må man jobbe

for en bevisstgjøring og holdningsendring i samfunnet. En rekke kulturelle holdninger og handlinger er årsak til den rekordraske spredningen av aids. Bare i år er det oppdaget 5,3 millioner nye tilfeller. Siden utbruddet på 1980-tallet er 21,8 millioner mennesker døde av aids. Hivepidemien i Norge preges også i stadig økende grad av hiv- og aidssituasjonen globalt. Det er spesielt blant asylsøkere og innvandrere fra Afrika sør for Sahara at antall hivsmittede har økt de siste årene. Disse er i hovedsak smittet før ankomst til Norge. Økningen samsvarer med økt antall asylsøkere fra disse landene det siste året. De tre siste årene har det også vært registrert en merkbar økning i hivsmitte knyttet til Asia. Etter Folkehelsas beregninger lever det i Norge i dag bortimot 1 200 personer med hiv som er klar over sin diagnose. I tillegg regner man med at 300 personer er smittet uten å kjenne sin medisinske status.

Alle personer blir tilbudt hivtest når de kommer til Norge. Videre blir det gitt informasjon og veiledning til de hivsmittede om hvilke forholdsregler som bør tas. Til tross for en sterk innsats med informasjon og holdningsskapende arbeid øker utbredelsen av denne dødlige infeksjonssykdommen. Helsemyndighetenes innsats for å appellere til folks sunne fornuft har ikke vunnet frem. Det har ikke vist seg mulig å styre folks atferd gjennom kampanjer. Tiden er derfor moden for et kritisk tilbakeblikk på arbeid som er gjort, og refleksjoner over hva som bør gjøres. Undertegnede mener resultatene viser at informasjon og veiledning ikke er nok alene. Det bør derfor innføres obligatorisk hivtest av alle som søker oppholdstillatelse eller asyl i Norge. Her nytter det ikke bare å appellere til folks sunne fornuft. Dersom hiv- eller aids-smitte konstateres, bør søknad om oppholdstillatelse avslås.

Det er grunn til å være alvorlig bekymret over utviklingen. Denne bekymringen er ikke bare basert på registrerte smittetilfeller, men også på det store antallet innbyggere som utsettes for risikoeksponering

som vi er gjort kjent med gjennom kontakt med det kliniske fagmiljøet. Det bør derfor foretas en kritisk gjennomgang av den strategi og de virkemidler som er valgt for å forebygge hvepidemien i Norge.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremlegge forslag som resulterer i at det innføres obligatorisk hiv- eller aids-test av alle som søker oppholdstillatelse i Norge.

2. mai 2001